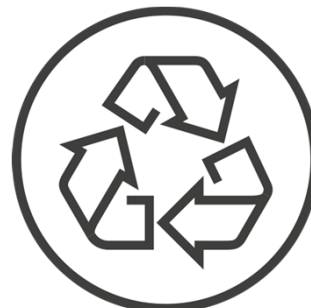

INZAMELING OUD PAPIER

GEMEENTERIED
NOARD
EAST FRYSLÂN

9 september 2021

De discussie bij beleidsontwikkelingen voor de inzameling van oud papier gaan vaak over de betrokkenheid en rol van de vrijwilligersorganisaties. Vanavond gaat het daar niet over!

Vanavond gaan we in op de huidige inzameling in relatie tot de doelstellingen vanuit de kadernota grondstoffeninzameling.

In het vervolgtraject is voldoende ruimte voor discussie over de inzet en rol van de vrijwilligers.

(Voorstellen: Dirk Albert Zijlstra en Mari Derks – beleidsmedewerker afvalinzameling)

Reden presentatie:

- Uitvoering geven aan de in oktober 2020 door de gemeenteraad vastgestelde kadernota grondstoffeninzameling
- Een van de doelstellingen uit de kadernota is harmonisatie afvalinzameling. Voor oud papier inzameling betekent dit dat de huidige inzameling & regelingen die nog afkomstig zijn uit de drie voormalige gemeenten, op elkaar afgestemd moeten worden.

PLANNING VASTSTELLEN NIEUW BELEID

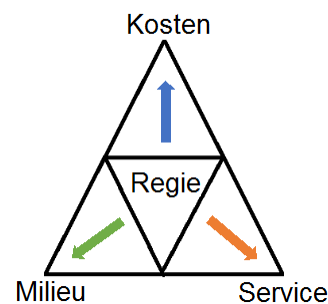
Planning	Vergadervorm	Inhoud
9 september 2021	It Petear	Presentatie
29 september 2021	Hoorzitting	In gesprek met stakeholders
7 oktober 2021	It Debat	Voorleggen inzamelscenario's aan de raad
2 december 2021	It Beslút	Besluitvorming nieuw scenario inzameling

Bij behandeling Kadernota heeft wethouder toezegging aan de raad gedaan om de raad te betrekken bij 'ingrijpende' beleidsvorming.

Wijzigingen in de afvalinzameling hebben voor alle inwoners gevolgen. Bij de inzameling van oud papier geldt dit niet alleen voor onze inwoners maar ook voor alle betrokken vrijwilligersorganisaties. Daarom is hier gekozen voor een uitgebreid besluitvormingstraject.

OPBOUW PRESENTATIE - AANLEIDING

1. Huidige inzameling
2. Kadernota Grondstoffeninzameling
3. Doelstellingen
 - a. **Milieu:** Circulaire Economie (C.E.) / Van Afval Naar Grondstof (VANG)
 - b. **Kosten:** Afvalstoffenheffing
 - c. **Service:** Harmonisatie/Bronscheiding
4. Vrijwilligersorganisaties
5. Samenvatting

Wat kunt u verwachten van deze presentatie?

- Eerst uitleg over de organisatie en uitvoering van de huidige inzameling
- Daarna de huidige inzameling analyseren a.h.v. doelstellingen kadernota (pijlers afvaldriehoek)
- Vervolgens kort stilstaan bij de samenwerking met de vrijwilligersorganisaties, betrokken bij de inzameling
- Daarna samenvatting van presentatie

1. HUIDIGE INZAMELING

Inzamelgebied		inzamelmethode
Voormalig Kollumerland c.a.	9	Minicontainer + zijlader
Voormalig Dongeradeel & Ferwerderadiel	24 11	Brengcontainers Huis aan huis

Hele gemeente: inzameling met inzet vrijwilligersorganisaties.

Inzameling gebeurt op verschillende manieren:

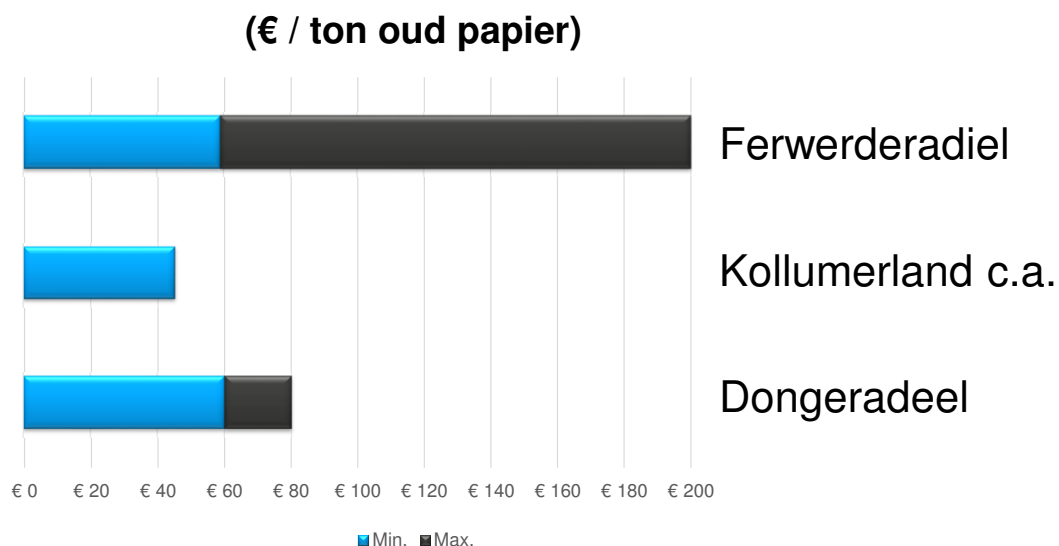
- Kollumerland: alle huishoudens hebben van gemeente een minicontainer gekregen voor de inzameling van oud papier. Inwoners zetten hun minicontainer 4-wekelijks aan de weg
- Dongeradeel & Ferwerderadiel: inwoners hebben (nog) geen hulpmiddelen gekregen voor de inzameling van oud papier. Ze moeten het zelf in dozen verzamelen of in pakjes bij elkaar binden. Inwoners brengen deze zelf weg naar een verzamelcontainer (huur Omrin) of zetten het aan de weg. Vrijwilligers halen het op (eigen vervoer of kraakpers Omrin (alleen Dongeradeel)).

Inzamelfrequentie: varieert per organisatie/wijk of dorp. Het oud papier kan continu tot 2-maandelijks worden aangeboden.

- Bij hoogfrequente inzameling (1 x per 1 á 2 weken) is de beladingsgraad van de verzamelcontainers te laag (kosten inhuur materieel liggen hoger dan opbrengst oud papier)
- Bij laagfrequente inzameling (minder dan 1 x per maand) moeten inwoners het papier 'te lang' bewaren. Grotere kans dat het bij het restafval terecht komt

3 verschillende vergoedingsregelingen (volgende sheet)

1.1 HUIDIGE INZAMELING - VERGOEDINGEN

In gebieden van voormalige gemeenten gelden nu nog verschillende afspraken met inzamelaars over vergoedingen

- Kollumerland: vaste vergoeding €45 per ton
- Dongeradeel en Ferwerderadiel: Vergoeding gekoppeld aan sterk wisselende Marktprijs voor oud papier terwijl vrijwilligersinzet gelijk blijft
 - Dongeradeel: Garantieprijs €60 maximale vergoeding 80 per ton
 - Ferwerderadiel: Garantieprijs €59, geen maximum
- Ongelijkheid dus harmonisatie is nodig

2. KADERNOTA GRONDSTOFFENINZAMELING

Doelstellingen vertaald naar inzameling oud papier

1. Max. % gescheiden inzameling, minimaal % in restafval
2. Kosten inzameling zo laag mogelijk
3. Participatie draagt bij aan meer gescheiden inzameling
4. Uitvoeren harmonisatie inzameling

De uitgangspunten uit de kadernota kunnen toegepast worden op specifieke onderdelen van de afvalinzameling. Voor de inzameling van oud papier zijn deze vertaald naar de volgende doelstellingen:

1. Er ontstaat zo weinig mogelijk oud papier;
2. Het oud papier dat ontstaat wordt zo veel als mogelijk gescheiden ingezameld (is ook een wettelijke verplichting). Er zit dus zo weinig mogelijk opk in het restafval en in andere afvalfracties;
3. De kwaliteit van het ingezamelde oud papier is zo hoog mogelijk;
4. De kosten voor inzameling worden, rekening houdend met voorgaande punten, zo laag als mogelijk gehouden;
5. Participatie bij de inzameling draagt bij aan meer gescheiden inzameling (van oud papier);
6. Er vindt harmonisatie van de inzameling plaats.

3A MILIEU: CIRCULAIRE ECONOMIE → VANG

- Van Afval naar Grondstof (VANG) : 100 Kilo/inwoner & 75%
- Noardeast-Fryslân (2020) : 164 Kilo/inwoner & 71%

Sorteeranalyse restafval

- Gebied Dongeradeel+Ferwerderadiel : 6,9% (14,3 Kilo/inwoner)
- Gebied Kollumerland c.a. : 4,3% (8,9 Kilo/inwoner)

Kadernota:

- Doelen Milieu: C.E. (= zo veel als mogelijk grondstoffen hergebruiken) → VANG: Kilo's te verbranden afval omlaag, maximaal aandeel afvalscheiden. Landelijke doelstellingen VANG (2020): max. 100 kilo te verbranden afval & minimaal 75% afvalscheiding Fijn hha: brandbare fractie resterend na nascheiding grijze container

Resultaten (OARS) 2020: hoeveelheid verbrand afval

- NF t.o.v. VANG 2020: 131 Kg. (restafval grijze container) + 7,6 Kg. (Bouw & Sloopafval) + 25,6 Kg. (grof huishoudelijk) = 164,2 Kg. Per inwoner

Sorteeranalyse: 49% onterecht in Sortibak.

- Kollumerland beduidend lager aandeel opk.
- Landelijke resultaten geven aan dat er met minicontainer meer afvalscheiding en minder opk in restafval terecht komt. Eigen resultaten bevestigen dit!

3B KOSTEN: AFVALSTOFFENHEFFING

Afvalstoffenheffing Noardeast Fryslân (2021)

- Eénpersoons / meer persoons : € 199 / € 283
- Afvalstoffenheffing NL gemiddeld : € 224 / € 284

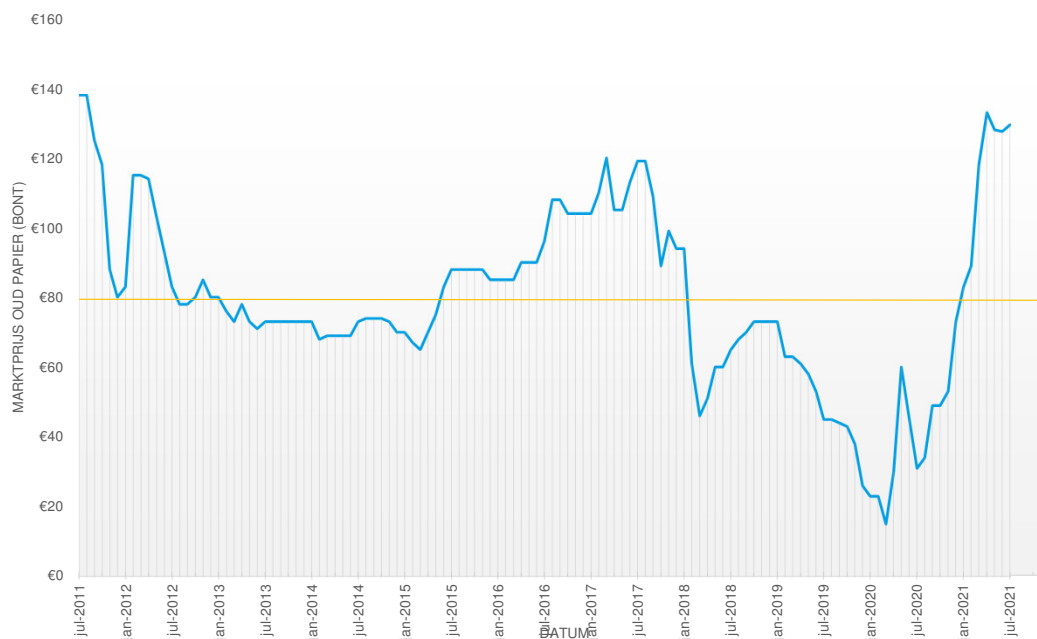
Aandeel kosten inzameling oud papier in afvalstoffenheffing?

NF: kosten afvalinzameling 100% gedekt uit inkomsten afvalstoffenheffing

Doel Kosten: ASH zo laag mogelijk houden, rekening houdend met milieudoelen

3B KOSTEN: MARKTPRIJS OUD PAPIER

MOP (Bont) 2011 - 2021

Marktprijs oud papier (MOP): wordt maandelijks vastgesteld voor NL en B. in €/ton
Overzicht van de MOP van juli 2011 tot juni 2021
Berekend gemiddelde over de afgelopen 10 jaar (gele lijn): €82
DIP 2018-2020: sluiten grenzen Azië voor EU-afval
Huidige sterke stijging = effect Covid & huidige grondstoffen tekort & veel online bestellingen

3B KOSTEN/BATEN OUD PAPIERINZAMELING

Ingezameld oud papier/jaar: 2300 ton	Huidig
Kosten inzameling Dong. & Ferw.	€ 110.000
Kosten inzameling Kollumerland c.a.	€ 85.000
Algemene kosten Omrin	€ 60.000
Vergoedingen inzamelaars	€ 130.000
Totale kosten	€ 385.000

Afvalstoffenheffing (ASH; €/huishouden)

- Bij minimale opbrengst (€ 30,83/ton) € 16
- Bij 10-jarig gemiddelde MOP (€ 82/ton) € 10

Kosten inzameling Dongeradeel & Ferwerderadiel: inzet (huur) materieel Omrin = inzet verzamelcontainers en kraakpersauto's door inzamelaars voor de inzameling.
Kosten inzameling Kollumerland c.a.: = Inzet materieel gemeentewerk (inzet zijlader), afschrijving minicontainers, transportkosten.

Opbrengsten Oud papier:

- Maandprijs oud papier (MOP) fluctueert maandelijks. Hierdoor zijn jaarlijkse inkomsten niet op voorhand te berekenen.
- Omrin geeft minimale vergoeding voor het oud papier van €30,83 per ton. Dit bedrag wordt gebruikt in begroting
- 10-jarig gemiddelde: berekende gemiddelde MOP over de afgelopen 10 jaar. Deze komt uit op €82 per ton

(Kosten – opbrengsten) / 19.500 huishoudens = aandeel afvalstoffenheffing t.b.v. inzameling oud papier:

- Bij minimale vergoeding Omrin (€30,83) → Totale kosten – opbrengsten = €314.091 → ASH = €16
- Bij 10-jarig gemiddelde MOP (€82) → Totale kosten – opbrengsten = €196.400 → ASH = €10

3C SERVICE: HARMONISATIE BRONSCHEIDING

1.

Dozeninzameling

2.

en/of

Minicontainer

Doel service: Inwoners makkelijk maken & tevreden. Service verhogen → betere afvalscheiding?

Nu: grote variatie in service → Harmonisatie inzameling

- Huis-aan-huis inzameling scoort beter dan zelf wegbrengen
- Continu mogelijkheid tot gescheiden aanbieden scoort beter dan 2-maandelijks. Kosten zijn dan wel fors hoger. Idealiter is 4-wekelijks/maandelijks inzameling (of minicontainer)
- Minicontainer zorgt voor meer afvalscheiding. Dus hogere service?
- Overall gelijke inzamelregels zorgt voor meer duidelijkheid richting inwoners. Meer duidelijkheid zorgt voor betere scheiding. Harmonisatie draagt dus bij aan hogere service?

4. VRIJWILLIGERSORGANISATIES

- **Bijeenkomsten**
Inkomsten nodig dus behouden!
- **Kadernota**
Samen streven naar meer/betere afvalscheiding?
- **Ongelijkheid**
- **Minicontainers!**

Bijeenkomsten:

Eind 2020 zijn er (online) bijeenkomsten georganiseerd met de vrijwilligersorganisaties, betrokken bij de inzameling van oud papier. Samenvatting uitkomsten: We hebben deze inkomsten hard nodig!

Kadernota:

Doel: minder afval + beter & meer afval scheiden + lage afvalstoffenheffing

Vraag: Hoe hier samen aan te werken?

Ongelijkheid:

Verschillende afspraken over o.a. vergoedingen → harmonisatie nodig en dus veranderen inkomsten vrijwilligersorganisaties!

Probleem: Toelaten nieuwe organisaties? Selectiecriteria: basis ontbreekt voor keuzes.

Opmerking: In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, de inzet van vrijwilligers kan ook bij inzameling met minicontainers + zijlader plaatsvinden. De inzet zelf verandert dan wel.

- Minder vrijwilligers nodig?

5. SAMENVATTING

Doelstellingen Kadernota

1. Milieu: Minicontainers beter resultaat VANG
2. Kosten: Harmonisatie & optimalisatie inzameling
3. Service: Verbeteren
 - Huis-aan-huis inzameling
 - Inzet minicontainers
 - gelijke inzamelfrequentie
4. Vrijwilligersorganisaties: Harmonisatie vergoedingsregeling

Op basis van de doelstellingen vanuit de kadernota:

- Milieu: minicontainers geven beter (scheidings)resultaat dan huidige inzameling
- Kosten: zijn te beperken door harmonisatie van de inzameling. Optimalisatie geeft betere scheiding dus minder restafval te verbranden (160 ton?)
- Service: verhogen van de service leidt tot meer afvalscheiding en dus minder restafval. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:
 - Overal huis-aan-huis inzameling
 - Overal gelijke inzamelfrequentie
 - Inzet van minicontainers

Vrijwilligersorganisaties:

- 1 vergoedingsregeling voor alle inzamelaars
- Vergoedingen loskoppelen van MOP, vaste vergoeding op basis van inspanning
- Inzetten voor behalen doelstellingen

ZIJN ER NOG VRAGEN?

Bedankt voor uw aandacht!

EXTRA INFORMATIE

VRAGEN DIE U KUNNEN HELPEN

- Vindt u betere inzamelresultaten vanuit de VANG-doelstellingen, een lage(re) afvalstoffenheffing, meer/betere service en/of inwonersparticipatie belangrijk?
- Vindt u dat er één uniforme vergoedingsregeling met inzamelaars van oud papier moet komen? Ook als dit betekent dat sommige inzamelaars er daardoor financieel op voor- & achteruit gaan?
- Vindt u dat inzamelaars recht hebben op een vaste vergoeding of moet deze vergoeding meebewegen met de dan geldende 'marktprijs voor oud papier'?
- Vindt u dat de afvalstoffenheffing zo laag als mogelijk moet blijven? Ook als dit ten koste gaat van de (vergoeding aan de) inzamelaars?
- Vindt u de inzet van vrijwilligers bij de inzameling van oud papier een principekwestie of hoort deze inzet bij te dragen aan de gestelde doelen voor afvalinzameling (kadernota, afvaldriehoek)?
- Vindt u dat inzamelaars op basis van hun historische inzet recht hebben op deelname aan de inzameling of moeten zij bijvoorbeeld (elke 4 jaar?) op basis van loting worden geselecteerd?
- Vindt u dat als sommige verenigingen/vrijwilligers (vanuit de afvalstoffenheffing) een financiële bijdrage ontvangen voor hun inzet bij de afvalinzameling, dit voor alle verenigingen/vrijwilligers zo zou moeten zijn?

Vragen die kunnen helpen bij bepalen standpunten en maken van keuzes binnen dit proces.

SORTEERANALYSE 2019

Samenvatting sorteeranalyses - Sortibak			Gemiddeld Noardeast-Fryslân 2019		
Aangetroffen in Sortibak	de Terecht / onterecht in de Sortibak	Hoort thuis in/op:	Gewichts- percentage	Terecht/onterecht in de Sortibak	In kg/inw/jr
Plastic/folie	Terecht in de Sortibak: nascheiding	-	27,7%	51% 104 kilo	57
Metalen	Terecht in de Sortibak: nascheiding	-	2,7%		5
Melk/drankkartons	Terecht in de Sortibak: nascheiding	-	3,9%		8
Luiers e.d.	Terecht in de Sortibak: verbranden	-	7,5%		15
Overige plastic producten	Terecht in de Sortibak: verbranden	-	2,5%		5
Ondefinieerbaar rest	Terecht in de Sortibak: verbranden	-	6,3%		13
GFT-afval	Onterecht in de Sortibak	Biobak	27,1%		56
Papier/karton herbruikbaar	Onterecht in de Sortibak	Papierbak	6,0%		12
Glas herbruikbaar	Onterecht in de Sortibak	Glasbak	2,8%		6
Textiel/schoenen/riemen	Onterecht in de Sortibak	Textielbak	4,8%		10
Bouw- en sloopafval	Onterecht in de Sortibak	Millieustraat	4,6%	49%	9
Steen/puin	Onterecht in de Sortibak	Millieustraat	1,4%	102 kilo	3
Tapijt/matten	Onterecht in de Sortibak	Millieustraat	0,6%		1
Aeea (WEB)	Onterecht in de Sortibak	Millieustraat	1,1%		2
KCA	Onterecht in de Sortibak	Millieustraat	1,2%		3
			Totaal (kilo)		206

INZAMELGEGEVENS-1: 2021 JAN T/M MEI

Dongeradeel	Afzetcontainer			Kraakpers wagen		
	# ritten	Tonnage	Beladingsgraad	# ritten	Tonnage	Beladingsgraad
CBS de Rank	9	18,08	2,0			
CBS de Springplanke				4	14,2	3,6
Chr. Muziekcorps Oranje				15	82,28	5,5
Chr. Muziekvereniging Euphonia	10	22	2,2			
Chr. Muziekvereniging Halleluja	8	14,19	1,8			
Dorpsbelang Brantgum/Waaxens/Foudgum	5	4,86	1,0			
Dorpsbelang Nes/Muziek ver. S.D.G.				4	16,98	4,2
Dorpshuis Nij Sion	4	14,34	3,6			
Jeugdwerk Chr. Gereformeerde Kerk Dok	4	7,32	1,8			
K.V. de Granaet	4	9	2,3			
KBS Bernewird	2	11,82	5,9			
Muziekvereniging Advendo	5	13,58	2,7			
Muziekvereniging U.D.I.	17	25,76	1,5			
NFPC en Rhytmegirls				20	125,08	6,3
Nynke van Hichtumschool	3	3,98	1,3			
OBS Tsjelke/Chr.Muziekver. de Bazuin	3	10,8	3,6	3	13,44	4,5
PKN Hantum e.o.	6	14,8	2,5			
Release Majorette & Twirl Vereniging	6	6,6	1,1			
Stedelijke Harmonie Dockum				5	30,94	6,2
Stichting Verenigingsgebouw	3	4,76	1,6			
Ver. Dorpsbelang Paesens-Moddergat	5	5,5	1,1			
Vereniging voor Dorpsbelangen EE	8	16,18	2,0			
Dongeradeel totaal	102	203,57	2,0	51	282,92	5,5

Januari t/m mei = 21 weken. Bij 4-wekelijks/maandelijks inzamelen = 5
inzamelrondes

Opmerking: Sommige inzamelaars gebruiken meerdere containers per inzamelronde!

INZAMELGEGEVENS-2: 2021 JAN T/M MEI

Ferwerderadeel	Afzetcontainer			Kraakpers wagen		
	# ritten	Tonnage	Beladingsgraad	# ritten	Tonnage	Beladingsgraad
CBS de Welle	10	22,6	2,3			
Dorpsbelang de Flieterpen	4	6,9	1,7			
Gereformeerde Kerk "De Haven"	6	13,4	2,2			
Het bestuur van VV Marrum	12	25,6	2,1			
Kaatsvereniging Hallum	15	28,3	1,9			
Muziekvereniging Excelsior	12	44,3	3,7			
OBS op e Trije Ferwert	12	29,9	2,5			
Prot. gemeente Mariengarde	29	44,9	1,5			
St. Feestcommissie Wânswert	2	4,3	2,2			
Vervoersfonds Blije	1	3,9	3,9			
VV Blija	1	3,7	3,7			
Ferwerderadeel totaal	104	227,6	2,2	0	0	0,0

Kollumerland	Inzameling met minicontainers		
	# ritten	Tonnage	Beladingsgraad
Inzameling Kollumerland	43	237,5	5,52